

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA

4.5.2026. - 8.5.2026.

ODJELJENJE ZA BANKARSTVO, SLUŽBA FRONT OFFICE

Sarajevo, 11.5.2026. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
4.5.2026. - 8.5.2026.

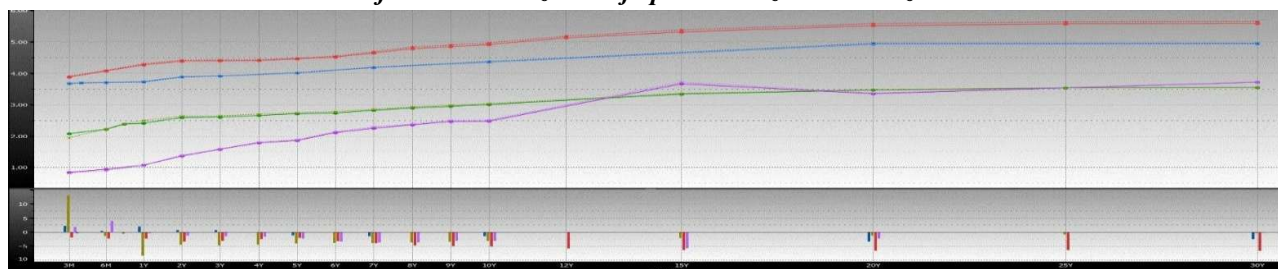
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	1.5.26		8.5.26		1.5.26		8.5.26		1.5.26		8.5.26		1.5.26		8.5.26	
2 godine	2,64	-	2,60	↘	3,88	-	3,88	→	4,42	-	4,38	↘	1,39	-	1,38	↘
5 godina	2,75	-	2,71	↘	4,01	-	4,00	↘	4,49	-	4,46	↘	1,89	-	1,86	↘
10 godina	3,04	-	3,01	↘	4,37	-	4,35	↘	4,96	-	4,91	↘	2,52	-	2,48	↘

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke trezorske zapise

Dospijeće	Prinosi			
	1.5.26	-	8.5.26	
3 mjeseca	1,970	-	2,092	↗
6 mjeseci	2,225	-	2,211	↘
1 godina	2,504	-	2,422	↘

Grafikon 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Grafikon prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleni), SAD (plavi), Velike Britanije (crveni) i Japana (ljubičasti) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 8.5.2026. godine (pune linije) i 1.5.2026. godine (isprekidane linije).

EUROZONA

Prinosi obveznica sigurnijih zemalja članica eurozone, kao i prinosi perifernih zemalja, tijekom proteklog tjedna su zabilježili smanjenje. Prinosi njemačkih državnih obveznica su smanjeni između 3 i 5 baznih bodova, dok su prinosi italijanskih državnih obveznica smanjeni između 7 i 14 baznih bodova. Tržišni sudionici predviđaju povećanje od 25 baznih bodova u lipnju, te još dva povećanja do kraja godine.

Dužnosnici ECB su bili prilično aktivni u kontekstu komentara o monetarnoj politici. Predsjednica ECB Lagarde je pozvala Europu da smanji ovisnost o fosilnim gorivima i uvozu energenata, koji čine 60% njene energetske strukture, navodeći rastuće troškove uzrokovane ratom u Iranu kao „poziv na buđenje“. Lagarde je naglasila potrebu za alternativnim izvorima energije kako bi se uravnotežila sigurnost, održivost i pristupačnost. Kritizirala je vlade zbog neuspjeha u rješavanju klimatskih rizika, upozoravajući da je zelena tranzicija izgubila zamah usred rekordno visokih globalnih emisija ugljika. Istaknula je hitnost djelovanja jer inflacija i energetske ranjivosti i dalje opterećuju europsku ekonomiju. Lagarde je signalizirala spremnost ECB za djelovanje ako energetske šokovi potraju. Lagarde je izjavila da se kreatori monetarne politike ECB-a suočavaju s velikom neizvjesnošću i da im je potrebno "mnogo više podataka" kako bi razumjeli posljedice sukoba s Iranom. Nije htjela diskutirati o tome hoće li ECB povećati kamatne stope sljedećeg mjeseca, kako mnogi očekuju. Lagarde je izrazila skepticizam prema stabilnim kriptovalutama denominiranim u eurima, navodeći rizike za financijsku stabilnost i transmisiju monetarne politike. Potpredsjednik ECB de Guindos je naglasio važnost otvaranja Hormušskog tjesnaca za lipanjski sastanak ECB o monetarnoj politici, navodeći "brutalnu" neizvjesnost u vezi s protokom energenata i inflacijom. Nagel je istaknuo inflatorne pritiske uzrokovane poremećajima u opskrbi energentima, pri čemu se za Njemačku i dalje predviđa rast od 0,5% u 2026. godini usprkos izazovima. Kocher je naglasio fleksibilnost i procjenu rizika u monetarnim odlukama, dok je De Galhau pozvao na "kritičnu masu" podataka o osnovnoj inflaciji, plaćama i očekivanjima prije daljnjeg pooštravanja, pozivajući na ciljanu i privremenu fiskalnu pomoć kako bi se izbjeglo povećanje kamatnih stopa. Kazimir je sugerirao da je povećanje kamatnih stopa u lipnju gotovo neizbježno s obzirom na inflatorni pritisak i slab ekonomski rast.

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može jamčiti njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI uslužnog sektora F - EZ	TRA	47,4	47,6	50,2
2.	PMI prerađivačkog sektora F - EZ	TRA	52,2	52,2	51,6
3.	Kompozitni indeks F - EZ	TRA	48,6	48,8	50,7
4.	Industrijska proizvodnja (G/G) - Francuska	OŽU	0,3%	0,9%	-0,3%
5.	Tvorničke porudžbine (G/G) - Njemačka	OŽU	1,7%	6,3%	3,5%
6.	Stopa nezaposlenosti - Irska	TRA	-	4,8%	5,0%
7.	Maloprodaja (G/G) -EZ	OŽU	1,2%	1,2%	1,3%
8.	Sentix indeks povjerenja investitora	SVI	-22,0	-16,4	-19,2

SAD

Prinosi američkih državnih obveznica su se tijekom proteklog tjedna kretali u uskom rasponu. Dužnosnici FED-a i dalje su podijeljeni oko rješavanja inflatornih rizika uzrokovanih ratom u Iranu, uz zabrinutost zbog stagflacije, ako rastuća inflacija bude pogođena većom nezaposlenošću. Predsjednik FED-a iz New Yorka Williams je izjavio da će kamatne stope morati biti smanjene ako se inflacija vrati na 2%, napominjući da trenutni stav FED-a balansira stabilnost cijena i rizike zaposlenosti usred poremećaja u lancu opskrbe. Član FOMC-a Barr je izjavio da bi rastući troškovi energenata mogli biti pogoršani ratom u Iranu, ali koliko će se pogoršati ovisi o tome koliko dugo će Hormuški tjesnac ostati zatvoren. Musalem je istaknuo snažan ekonomski zamah SAD-a u 2026. godini, podržan povoljnim financijskim uvjetima i stabilnim tržištem rada, ali je upozorio da inflacija ostaje iznad cilja od 2% i da se rizici pomjeraju prema višim cijenama. Iznio je scenarije koji bi mogli opravdati povećanje, smanjenje ili zadržavanje kamatnih stopa, ovisno o dinamici inflacije. Goolsbee iz Chicaga je upozorio na automatsko smanjenje kamatnih stopa, kao odgovor na brži rast produktivnosti, naglašavajući da očekivani dobitci mogu potaknuti potrošnju i investicije, povećavajući rizike od inflacije. Hammack iz Clevelanda je istaknula da se na posljednjoj sjednici FOMC-a zalagala za neutralan stav, naglašavajući da kamatne stope trebaju ostati nepromijenjene duže razdoblje zbog ekonomske neizvjesnosti uzrokovane ratom u Iranu i inflatornih rizika. Collins iz Bostona je podržala održavanje stabilnih kamatnih stopa, ali se usprotivila uočenoj pristranosti FOMC-a prema smanjenju kamatnih stopa. Ukazala je na trajne rizike od inflacije, očekujući da će cijene premašiti 3,5%, prije nego što se smanje na 3% do kraja godine, uzrokovane poremećajima u energetskom sektoru i lancu opskrbe.

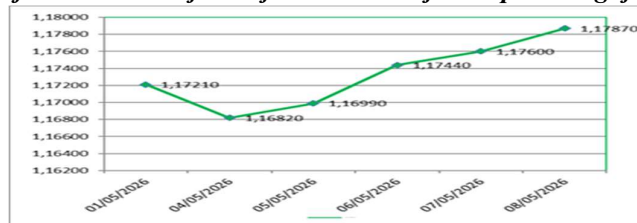
Tablica 4: Kretanja ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Trgovinska bilanca (u mlrd)	OŽU	-61,0	-60,3	-57,8
2.	PMI indeks uslužnog sektora F	TRA	51,3	51,0	49,8
3.	PMI kompozitni indeks F	TRA	52,1	51,7	50,3
4.	Broj zahtjeva za hipotekarne kredite	1. svi	-	-4,4%	-1,6%
5.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	2. svi	205.000	200.000	190.000
6.	Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih za pomoć	25. tra	1.800.000	1.766.000	1.776.000
7.	ISM indeks uslužnog sektora	TRA	53,7	53,6	54,0
8.	Tvorničke porudžbine	OŽU	0,6%	1,5%	0,3%
9.	Porudžbine trajnih dobara F	OŽU	0,8%	0,8%	-1,2%
10.	Stopa nezaposlenosti	TRA	4,3%	4,3%	4,3%
11.	Promjena zaposlenih nefarmerski sektor	TRA	65.000	115.000	185.000
12.	Promjena zaposlenih privatni sektor	TRA	75.000	123.000	190.000
13.	Promjena zaposlenih prerađivački sektor	TRA	3.000	-2.000	15.000
14.	Potrošnja građevinskog sektora (M/M)	OŽU	0,3%	0,6%	-0,2%

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može jamčiti njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili nezravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Grafikon 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD povećan s razine od 1,1721 na razinu od 1,1787.

VELIKA BRITANIJA

Prinosi britanskih državnih obveznica su zabilježili smanjenje duž cijele krive zbog povećanih očekivanja da bi se rat na Bliskom istoku mogao završiti, što bi pozitivno utjecalo na smanjenje inflacije.

Guverner BoE Bailey je upozorio na rizike za financijsku stabilnost zbog brzog rasta privatnih kredita od 2009. godine, navodeći netransparentnost, nedosljednosti u vrednovanju i izazove u otplati kredita. Pozvao je na veću transparentnost, razmjenu informacija među sektorima i jaču koordinaciju nadzora, uz nastavak praćenja ranjivosti od strane Odbora za financijsku stabilnost.

Nekoliko vodećih ekonomista je savjetovalo BoE da pauzira ili uspori brzinu svog programa koji se odnosi na kvantitativno pooštrenje, budući da se trenutačnom brzinom provođenja programa povećavaju troškovi zaduženja i slabe javne financije. BoE putem ovog programa prodaje vladin dug, koji je ranije otkupila, što povećava ponudu duga i smanjuje cijene obveznica.

BoE predviđa da će njen program kvantitativnog popuštanja rezultirati neto financijskim gubitkom od približno 125 milijardi GBP. Gubici proizlaze iz činjenice da BoE plaća više kamate na rezerve komercijalnih banaka (kreirane za kupovinu obveznica), nego što iznosi kamata koju prima od samih obveznica. Ministarstvo financija je odgovorno za pokrivanje ovih gubitaka, koji se financiraju novcem poreznih obveznika. Iako je program ostvario profit tijekom 2010-ih, trenutačna procjena gubitka odražava promjene u tržišnim kamatnim stopama. Prinosi desetogodišnjih, dvadesetogodišnjih i tridesetogodišnjih obveznica su porasli iznad 5%, dok je prinos tridesetogodišnjih obveznica dostigao najvišu razinu od 1998. godine. Investitori su zabrinuti zbog potencijalnih promjena fiskalne politike, a strahovi od predizbornog smanjenja poreza ili povećanja potrošnje dodatno povećavaju premije rizika. Analitičari su istaknuli povećano zaduživanje, slab rast i uporne inflatorne pritiske, upozoravajući na ograničen prostor za greške. Analiza Bloomberg-a ukazuje da je BoE u određenoj dvojbi kako nastaviti voditi monetarnu politiku, budući da slab ekonomski rast zahtijeva smanjenje referentne kamatne stope, dok rastuća inflacija zahtijeva povećanje iste. BoE ne smije napraviti grešku kao 2022. godine kada je potcijenila inflaciju koju je uzrokovao šok ponude nafte, nakon početka rata u Ukrajini. BoE je tada inflaciju procjenjivala oko 7% i nakon toga njeno smanjenje, ali je inflacija porasla na 11%. BoE je tada u razdoblju od ožujka 2022. do rujna 2023. godine povećala kamatnu stopu s 0,75% na 5,25%. Analitičari kritikuju MPC da više vodi računa o ciljevima ministarstva financija nego o inflaciji, budući da od rujna 2023. godine MPC kontinuirano smanjuje referentnu kamatnu stopu, dok se s druge strane inflacija kreće konzistentno iznad cilja od 2%.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih indikatora za V. Britaniju

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Promjene u deviznim rezervama BoE (u mlrd. USD)	TRA	-	1,26	-7,88
2.	PMI indeks uslužnog sektora F	TRA	52,0	52,7	50,5
3.	PMI građevinskog sektora F	TRA	46,0	39,7	45,6
4.	Kompozitni indeks F	TRA	52,0	52,6	50,3

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR, pa je tečaj EURGBP zabilježio blago povećanje s razine od 0,86333 na razinu od 0,86396. GBP je aprecirala u odnosu na USD, pa je tečaj GBPUSD povećan s razine od 1,3583 na razinu od 1,3631.

JAPAN

Financijsko tržište u Japanu je veći dio tjedna bilo zatvoreno zbog blagdana. Prinosi japanskih državnih obveznica su zabilježili smanjenje duž cijele krive prinosa u posljednjih sedam dana. Nikkei 225 je u četvrtak zabilježio snažan rast od 5,58% i dostigao povijesni maksimum (62.833,84), uz blago smanjivanje u petak. Dužnosnik Mimura, zadužen za pitanja vezana uz devizno tržište, ponovio je da Japan pomno prati tržišna kretanja, te je napomenuo da pravila MMF-a ne ograničavaju učestalost intervencija. Zapisnik sa sjednice BoJ iz ožujka pokazao je da su članovi Odbora pozvali na prioritiziranje rizika rasta inflacije uslijed povećanja cijene nafte, uz mišljenja da povećanje referentne kamatne stope ne treba dugo odgađati.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI uslužnog sektora F	TRA	-	51	53,4
2.	Kompozitni PMI F	TRA	-	52,2	53
3.	Realne plaće (G/G)	OŽU	1,8%	1%	2%
4.	Nominalne plaće (G/G)	OŽU	3,2%	2,7%	3,4%
5.	Monetarna baza G/G	TRA	-	-11,3%	-11,6%

JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio povećanje s razine od 184,15 na razinu od 184,66. JPY je aprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio smanjenje s razine od 157,01 na razinu od 156,68.

NAFTA I ZLATO

Cijena jednog barela sirove nafte na otvaranju tržišta u ponedjeljak je iznosila 101,94 USD (86,97 EUR). Tijekom trgovanja u ponedjeljak cijena ovog energenta je zabilježila povećanje uslijed jačanja ratnih tenzija u Hormuškom tjesnacu nakon što je predsjednik Trump izjavio da će SAD pomoći zarobljenim brodovima da isti napuste. Na ovu izjavu Iran je reagirao prijetnjama da će napasti svaki brod koji se pojavi u tim vodama. Tijekom dana desio se i napad dronom koji je izazvao požar na terminalu Fujairah u UAE.

Cijena nafte u utorak je zabilježila smanjenje nakon što su SAD umanjile rizik od obnavljanja rata s Iranom nakon sukoba u Hormuškom tjesnacu i raketnih napada na UAE. Američki dužnosnici su potvrdili da je mjesečno primirje i dalje na snazi usprkos napadima na brodove i naftne terminale.

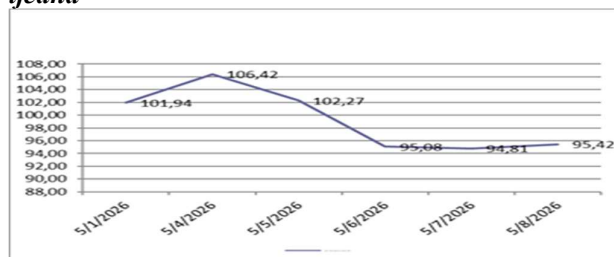
Cijena ovog energenta je u srijedu na zatvaranju tržišta smanjena za 7%. Izvoz američkih naftnih derivata je dostigao rekordnih 8,2 milijuna barela dnevno, rješavajući globalnu nestašicu goriva uzrokovanu ratom u Iranu.

U četvrtak je kretanje cijene nafte bilo u uskom rasponu. Tenzije na Bliskom istoku su i dalje visoke nakon što je Izrael izveo zračne napade na Bejrut, što je narušilo krhko primirje.

U petak je nastavljen trend kretanja cijene u uskom rasponu. Cijena sirove nafte je doživjela jedan od najnestabilnijih tjedana trgovanja u 2026. godini jer su investitori reagirali na tekući sukob između SAD-a i Irana, poremećaje u Hormuškom tjesnacu i iznenadne promjene u diplomatskim pregovorima.

Cijena jednog barela nafte na kraju tjedna je iznosila 95,42 USD (80,95 EUR), što predstavlja pad od 6,40% na tjednoj razini.

Grafikon 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 4.614,21 USD (3.936,70 EUR).

U ponedjeljak je cijena ovog plemenitog metala zabilježila smanjenje nakon što su investitori analizirali mogući dogovor SAD-a i Irana. Aprecijacija USD i inflacija uzrokovana rastom cijena energenata su čimbenici koji trenutačno najviše utječu na pad cijene zlata. Usprkos smanjenju cijene zlata, dugoročni izgledi ostaju pozitivni, podržani kupovinama središnjih banaka i drugih institucija.

U utorak je cijena zlata zabilježila rast jer su znaci održivog primirja između SAD-a i Irana smanjili strahove od rata velikih razmjera, ublažavajući zabrinutost zbog inflatornih pritisaka uzrokovanih povišenim cijenama energenata.

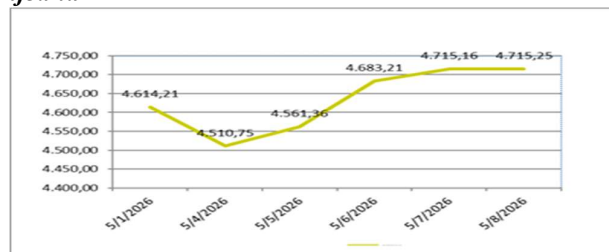
Tržište zlata je u srijedu bilo u znaku nastavka rasta cijene zlata zbog optimizma da bi rat na Bliskom istoku mogao uskoro završiti, čime bi se smanjila inflatorna očekivanja i vjerojatnoća da će FED povećati referentnu kamatnu stopu.

U četvrtak se cijena zlata kretala u uskom rasponu. Narodna banka Kine je nastavila niz kupovina zlata u travnju, dodajući 260.000 unci svojim rezervama. Ovaj trend, koji traje od studenog 2024. godine, dolazi usred pada cijene zlata, koja je smanjena za preko 10% od početka sukoba na Bliskom istoku u veljači. Usprkos smanjenoj privlačnosti zbog inflatornih rizika i očekivanja viših kamatnih stopa, globalna potražnja središnjih banaka za zlatom ostaje jaka, a kupovine u prvom tromjesečju dostigle su najvišu razinu u više od godinu dana.

Na kraju tjedna cijena zlata se kretala u uskom rasponu. Potražnja za zlatom odražava pad povjerenja u financijske sustave, jer investitori preferiraju fizičko zlato u odnosu na papirnu imovinu usred političke nestabilnosti i zabrinutosti oko inflacije. Središnje banke sve više za vlastite rezerve preferiraju zlato u odnosu na američke državne obveznice, vođene sigurnosnim problemima nakon rata u Ukrajini.

Cijena jedne fine unce zlata je na kraju tjedna iznosila 4.715,25 USD (4.000,38 EUR), što predstavlja rast od 2,19% na tjednoj razini.

Grafikon 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može jamčiti njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.